

Recenzija par raidījumu ciklu *Vide mums līdzās*

Vērtēti visi trīs raidījumi: 19.jūnijs, 17.jūlijs, 31.jūlijs.

1. Atbilstība universālajiem kritērijiem.

Raidījumi atbilst projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem - stāstiem par invalīdu ikdienu Latgalē, akcentu liekot uz vides pieejamību, nodarbinātību, izglītības iespējām, sociālo aizsardzību un nevalstisko organizāciju lomu. Raidījumiem ir izglītojoša un audzinoša vērtība, to saturs bagātina Latvijas skatītājiem pieejamās informācijas daudzveidību.

Projekta satura koncepcijā definētie mērķi un uzdevumi: rādīt, kādas ir nevalstiskās organizācijas Latgalē, kas nodarbojas ar palīdzības sniegšanu invalīdiem; stāstīt par šo organizāciju lomu, un iespējām kādas tās sniedz; sniegt noderīgu informāciju par infrastruktūru cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, informāciju par jaunākajiem risinājumiem pilsētvidē, par iespējām izbūvēt jaunu vai pielāgot esošu infrastruktūru, tai skaitā par iespējamajiem atbalstiem infrastruktūras pielāgošanai no valsts un pašvaldību puses; apskatīt invalīdu nodarbinātības jautājumus; stāstīt par iespējām kādas sniedz darba tirgus, subsidēto darbavietu programmas, atalgojums, sociālās garantijas un citi nodarbinātības jautājumi; apskatīt arī izglītības jautājumus - izglītības iespējas, sākot ar bērnudārziem un pamatskolām un beidzot ar studiju iespējām Latgales augstskolās, kā arī mūžizglītības iespējas; stāstīt, kādas ir sociālā atbalsta programmas invalīdiem no sniedz valsts, pašvaldības un Eiropas savienības puses.

Šiem mērķiem un uzdevumiem projekts atbilst daļēji ierobežotā apjoma dēļ. Tikai trijos raidījumos visas pieteiktās tēmas nav iespējams izvērst.

Vai projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā?

Tāds noteikti būtu, ja raidījumu cikls tiktu turpināts.

Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija: raidījumi translēti kanālā LRT + un izvietoti sociālajā vietnē www.grani.lv un [Facebook.com](https://www.facebook.com), kā arī pieejami vietnē [youtube.com](https://www.youtube.com).

Saturs atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, tēmu un viesu izvēlē ievērota politiskā neitralitāte un atspoguļota arī viedokļu daudzveidība, gan pārāk neapgrūtinot ar neērtiem jautājumiem pašvaldības darbiniekus.

2. Atbilstība speciālajiem kritērijiem satura audiovizuālā formāta novērtēšanai.

Formas kritēriji.

Raidījumi atbilst formātam. Scenārija dramaturģijas kvalitāte un vēstījuma dinamika dažādos sižetos atšķirīga. Subtitru kvalitāte kopumā laba, bet pieļauts arī pa tādai kļūdai, kas var radīt iespaidu, ka raidījums gatavots steigā un teksti nav pārlasīti. Piemēram, 2.raidījumā tulkojot Jurijs Vasiļjeva teikto, latviešu titros “maņu orgānu” vietā parādās “māņu orgāni”.

Trešajā raidījumā pazuduši pirmajos divos raidījumos izmantotie sadaļu pieteikumi (*Es esmu invalīds, un man ir jautājums* un *Viena diena īpaša cilvēka dzīvē*).

Satura kritēriji.

Raidījumu cikla nosaukums *Vide mums līdzās* izvēlētajai tēmai varēja būt trāpīgāks, tas ir pārāk vispārīgs un, kamēr neierauga raidījuma logo, drīzāk vedina uz domām, ka raidījumu tēma būs vides aizsardzība.

Raidījuma redaktors varētu pievērst lielāku uzmanību līdu precizitātei. Cikla pirmajā raidījumā vadītāja Liene Virza ciklu piesaka kā atbilžu meklēšanu uz jautājumiem, kuri ir aktuāli cilvēkiem ar invaliditāti, un nākamajā teikumā, solot apkopot šos cilvēkus interesējošos jautājumus un uzdot tos speciālistiem, saka: “Neviens nezina, kurus jautājumus viņi grib uzdot.” Tāds apgalvojums var radīt pieņēmumu, ka līdz šim neviens Latgalē invalīdiem nav jautājis, kādas ir viņu problēmas, kas diez vai atbilst patiesībai.

Pirmā raidījuma ievadā vadītāja arī apgalvo, ka invalīdi sev svarīgu informāciju no valsts un pašvaldību puses saņem nepilnīgu un nesavlaicīgi un rezultātā nezina, kādas īsti iespējas viņiem ir pieejamas pašvaldībā vai valstī. Apstiprinājumi šim apgalvojumam gan parādās tikai vienā no intervijām cikla 3.raidījumā.

2.raidījumā vadītājas ievadteksts ir pārāk vispārīgs un neatklāj, par ko raidījumā būs runa: sākumā tiek pieteikts, ka tie būs īpaši cilvēki, kuri, par spīti ārstu noteiktai diagnozei, ņem no dzīves maksimumu, bet tad – ka cilvēki ar invaliditāti, atšķirībā no pārējiem, pēc skolas beigšanas bieži paliek izolācijā.

2.raidījumā stāstā par Dienas centru, kurš sniedz pakalpojumus cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem, atkārtojas informācija aizkadra tekstos un intervējamo atbildēs.

Vadītāja.

Raidījuma vadītāja Liene Virza ekrānā jūtas brīvi, bet šajos raidījumos darbojas formālāk nekā citā raidījumu ciklā *Mēs zinām*, kur viņas līdi ir īsi, skaidri un precīzi. Retumis viņai gadās pa valodas kļūdai, kuras būtu vajadzējis pārfilmēt, piemēram, cikla trešā raidījuma pieteikuma beigās Liene Virza saka: “Laipni lūgti īpaši cilvēka pasaulē!”, laikam gan domājot nevis īpaši cilvēku, bet īpašu cilvēku.

Iesaistītais personāls.

Intervētājam vēl ir, kur augt, pietrūkst iemaņu ātrā reaģēšanā uz intervētā pateikto, uzdodot iepriekš nesagatavotus jautājumus, kurus rada intervētā teiktais. 1.raidījumā Helēnas Soldatjonokas intervētāja kadrā uzdod tikai vienu jautājumu, lai gan raidījuma skatītājs droši vien gaidītu vismaz jautājumu, kas no 350 Daugavpils bērniem ar invaliditāti palīdz tiem 230 bērniem, kurus, kā intervijā izriet no Soldatjonokas teiktā, neaptver ne Sarkanais krusts, ne sociālais dienests.

Informatīvi bagātāka ir intervija ar Daugavpils sociālā dienesta sociālo pakalpojumu nodaļas vadītāju Solvitu Upenieci, pareizāk sakot, viņas monologs. To papildina kadri, kas ilustrē intervējamās minētos pakalpojumus. (Šeit būtu bijis vietā pajautāt intervējamajai, vai tiešām sociālais dienests savu klientu informēšanā mēdz būt ir pasīvs, proti, vai cilvēkam tiešām reizēm pašam ir jāuzmin, kādi pakalpojumi un atlaides viņam pienākas, kā to apgalvo viena no intervējamajām cikla 3.raidījumā.) 2.raidījumā Daugavpils sociālā dienesta vadītājas p.i.Elita Kuzmina intervijā piemin deinstitucionalizācijas projektu, kas Latvijā notiek, bet intervētāja nenoskaidro, kāda ir šā projekta būtība un ko vispār nozīmē tāds birokrātisks termins kā deinstitucionalizācija.

Uzklausot invalīdu dzīvesstāstus, nav noteikti jāiestarpina jautājumi, kamēr sāsts ir raits un dzīvs, bet jāraugās, lai tas nekļūst vienmuļš. Sadaļas *Viena diena īpaša cilvēka dzīvē* varonis 2.raidījumā ir Daugavpils neredzīgo biedrības priekšsēdētājs Jurijs Vasiļjevs. Tiek rādīta viņa ikdiena, masiera darbs, un uzklausi dzīvesstāsts, to kadrā nepārtraucot ar precizējošiem jautājumiem. Piemēram, kad Vasiļjevs pasaka, ka redzes invalīdi mēdz saskārties ar sabiedrības neizpratni, būtu vietā painteresēties, kā tas izpaužas. Vasiļjeva stāstītais ir interesants (piemēram, ne vienam vien skatītājam jaunums varētu būt viņa stāstījums, kā neredzīgi cilvēki var strādāt ar datoru un spēlēt pingpongu), bet, tā kā jautājumu nav, sižets uz beigām kļūst monotons.

Veiksmīga izdevusies 1.raidījuma otra puse, sadaļa *Viena diena īpaša cilvēka dzīvē* – saruna ar Silviju Lielbārdi sniedz ieskatu gan viņas ikdienā, gan tajās infrastruktūras nepilnībās, kuras invalīds izjūt visāsāk, un arī atklāj viņas personības spēku, neatlaidību un nepadošanos liktenim.

Otra veiksmē: 3.raidījuma sižetā par Latgales autisma sociālās rehabilitācijas un attīstības centru *Valensia* žurnāliste apgalvo, ka vēl ir pārāgri runāt par to, ka sabiedrība ir gatava sarunai par autisma bērniem. Šis drosmīgais apgalvojums

nepaliek nepamatots, labs raidījuma veidotāju atradums ir viena no intervētajām mātēm, kura atzīstas, ka, lai gan jau agrāk teorētiski zinājusi, kas ir autisms, viņa, kad pašai radies tāds bērns, sākumā nav bijusi tam gatava.

Toties tajā pašā sižetā par Latgales autisma centru netiek apskatīts, vai bērniem ar autismu ir būtiski, kādā valodā ar viņiem sazinās, un kāda šajā ziņā ir centra prakse. Tā kā visas intervētās personas runā krieviski, skatītājam tāds jautājums var rasties.

Operatori.

Informējot par Latvijas Sarkanā krusta izveidotu specializētu bērnu dienas centru *Rīta vēsma* Daugavpilī, vietām neveiksmīgs ir operatora darbs, vairākos kadros rādot tikai koku apēnotas lodžijas – tā parasti kriminālsižetos rāda ēkas, kurās noticis vai uzturas kaut kas ļauns vai naidīgs. Intervējot Sarkanā krusta Daugavpils nodaļas vadītāju Helēnu Sodatjonoku, viņa vairākas reizes filmēta no sāniem un aizmugures.

3.Rekomendācijas

Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Būtu jāturpina. Raidījumu galvenais uzdevums - informēt sabiedrību par iespējām kādas ir pieejamas cilvēkiem ar invaliditāti, ir misija, kuras nevar būt par daudz. Tikai trīs raidījumi šai tēmai atstāj “mazuma piegaršu”, tādā apjomā aptvert visas invalīdu problēmas un atklāt šo cilvēku personības un likteņu daudzveidību nav iespējams. Dažas no pieteiktajām tēmām trijos raidījumos ir bijis iespējams tikai ieskicēt, ne izvērst.

Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Invalīdu likteņi, ikdiena un problēmas ir tēma, kuru sabiedrībai var pasniegt gan ļoti interesanti, gan ļoti garlaicīgi. Raidījumu formā būtu nepieciešami uzlabojumi: žurnālistu lielāka sagatavotības pakāpe, dzīvāka saruna, izvairīšanās no komplimentāras attieksmes pret valsts un pašvaldības dienestiem, pārdomātāks operatora darbs, izvairīšanās no vienmuļības garākos sižetos, no valodas kļūdām, no virspusības tēmu pieteikumā.

Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Raidījuma vadītāja Liene Virza sevi profesionāli labi apliecina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros veikatajā projektā *Mēs zinām*. Tajā arī operatoru darbs ir profesionāli atzīstams.

Recenzija par raidījumu ciklu *Latgale runā*

Vērtēti raidījumi:

18.06.2020. (4 sižeti: aktualizējas bērnu drošības jautājumi; gatavošanās saulgriežu svētkiem Riebiņos; ikdienu ierobežojumu laikā Grebņevas robežpunktā Kārsavas novadā; tūrisma sezonas atsākšana Balvu novada lauku mājās *Noras*; skolotāju izglītības projekts *Mācītspēks* Daugavpilī).

02.07.2020 (5 sižeti: Skuteļu dzimtas koncerts Preiļu novada Salas pamatskolā un darbīgo kopienu pasākumi; ziedu dekori Ludzā; jauns teritorijas plānojums Rēzeknes novadā; regate Aglonas novada Cirīšu ezerā; pirmā gongu meditācijas pēcpusdiena Kārsavas novadā).

09.07.2020 (4 sižeti: piesardzība dabas tūrisma objektos (Dabas izglītības centrs Rāzna); Kristakrūga skatu tornis; lauku māja Tinēji Dagdas novadā un citi tūrisma objekti Dagdā; glempings Viļakas novadā).

16.07.2020 (4 sižeti: Covid-19 ietekme uz zemnieku saimniecības Lukstiņmājas biznesu; Vecmēmeles muiža; industriālā zona un jaunas darba vietas Preiļu novadā un Krāslavā; Kārsavas novadpētnieka Nikolaja Nikuļina grāmatas *Skats uz pagātni* atvēršana.

23.07.2020. (3 sižeti: Daugavpils cietokšņa uguns kristību 208.gadadiena; koncerts uz ezera Ludzā; brīvdabas kino vakari Rēzeknes pilskalnā).

1. Atbilstība universālajiem kritērijiem.

Raidījumi atbilst projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem: uz sabiedrības ilgtspēju vērstu ziņu, informatīvi analītisku un/vai pētniecisku raidījumu veidošana latviešu un/vai mazākumtautību valodās un izplatīšana komerciālajos reģionālajos vai vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, vai elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida

mazākumtautību valodās, kā arī daudzplatformu vidē, lai nodrošinātu valsts informatīvās telpas drošību un iespēju sabiedrībai saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus, pārvarot Covid-19 krīzi, un veicinātu kvalitatīvas žurnālistikas pastāvēšanu un pieejamību pēc iespējas lielākai daļai sabiedrības. Raidījumu tēmas ir aktuālas, tematiski daudzveidīgas, tiek atspoguļotas objektīvi, ievērojot tradicionālā ziņu satura veidošanas pamatprincipus un žurnālista ētiku. Lai arī recenzijā apskatītie raidījumi bija gatavoti vasarā, kad Covid-19 izplatības intensitāte Latvijā bija zema, tajos liela uzmanība tika pievērsta arī ārkārtējai situācijai un Covid-19 izplatības radītajām sekām.

Raidījumi kopumā atbilst projekta satura koncepcijā definētajiem mērķiem un uzdevumiem: trīs mēnešu garumā izveidot 18 trīs minūtes garus analītiskus un kvalitatīvus sižetus par aktuālām tēmām, jo īpaši saistītām ar mazākumtautību ikdienu, kā arī Covid-19 izplatības laikā visvairāk skartajām nozarēm, piemēram, medicīnu, uzņēmējdarbību, kultūru, tūrisma, medijiem, militāro nozari, iekļaujot sižetus Latgales reģionālās televīzijas (LRT) jau vairāk nekā piecus gadus veidotajā raidījumā *Pieci novadi Latvijā*.

Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tai skaitā žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā. Recenzijā vērtētie raidījumi gatavoti vasarā, kad atraktīvāku vidi nav grūti atrast arī ārkārtas situācijas apstākļos, bet, Covid-19 pandēmijas izraisītajiem ierobežojumiem saasinoties rudenī un ziemā, televīzijas žurnālistu uzdevumi kļūst sarežģītāki. To var uzlūkot arī kā labu žurnālistikas skolu īpašos apstākļos.

Satura pieejamība nodrošināta daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās: sižeti iekļauti LRT jau vairāk nekā piecus gadus veidotajā raidījumā *Pieci novadi Latvijā*, kuru pārraida kanāls RīgaTV 24. Sižeti blokos pa trīs vai vairāk tika apkopoti un sešas ceturtdienas (trīs jūnijā un trīs jūlijā) pārraidīti kanālā RīgaTV 24, kā arī tajās pašās ceturtdienās iekļauti raidījumā *Runā Latgale* Re:TV kanāla virszemes apraidē pl. 18:30 un Re:TV kanāla interaktīvajā apraidē raidījumā *Reģionālās televīzijas piedāvā* pl. 18:15.

Lai veicinātu mazākumtautību informētību par Latvijā notiekošo ārkārtējās situācijas laikā un pēc tās, visi sižeti tika tulkoti krievu valodā un sešas piektdienas – uzreiz pēc to pārraides ceturtdienā – apkopoti raidījuma *Runā Latgale* krievu versijā *Говорим Латгале*. Raidījums pārraidīts LRT logā virszemes apraidē Re:TV kanālā. Latgales reģionam LRT sižetu tulkošana un izveide krievu valodā ir īpaši svarīga, jo lielākajās reģiona pilsētās krievvalodīgo iedzīvotāju īpatsvars ir aptuveni 50 procentu, turklāt Latgales reģions robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju, tāpēc, lai konkurētu ar Kremli pietuvinātu mediju dezinformāciju, ir svarīgi par Latvijā

noteikto ārkārtējo stāvokli un tā ietekmi uz dažādām nozarēm informēt mazākumtautības krieviski.

Pēc pārraides televīzijā projekta laikā izveidotie materiāli ievietoti LRT mājas lapā www.lrtv.lv, kā arī sociālo tīklu vietnēs <https://www.facebook.com/LatgalesRegionalaTV/>, <https://www.youtube.com/user/LatgalesRegionalaTV> un platformā <https://xtv.lv/>, bet sižeti krievu valodā tiks ievietoti speciāli tiem paredzētā LRT sociālo tīklu vietnē: https://www.youtube.com/channel/UCGmAXYrww2VNe2J_zLSXMPw.

Saturs atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, tēmu un viesu izvēlē ievērota politiskā neitralitāte un atspoguļota viedokļu daudzveidība.

2.Speciālie kritēriji

Formas kritēriji.

Raidījumi atbilst formātam. Vēstījums lielākoties pietiekami dinamisks. Kultūrai veltītajos sižetos daudzi intervētie runā latgaliski.

Satura kritēriji.

Sižetu redaktora darbs atzīstams, izvēlētās tēmas interesantas un arī interesanti atspoguļotas, piemēklējot intervējamos, kuru viedoklis tēmas sakarā ir svarīgs.. Labi atklāti ārkārtas situācijā aktuālie jautājumi (tiesa, dažā kultūras sižetā redzami distancēšanās pārkāpumi, kas no raidījuma veidotāju puses paliek bez ievēribas). Informatīvi īpaši bagāts ir 23.jūlija sižets par Daugavpils cietokšņa ugunsgrābu 208.gadadienu, tajā atklāta arī Daugavpils vēsturiskās rekonstrukcijas kluba festivāla vēsturei.

Iesaistītais personāls.

Intervētāji kadrā tikpat kā neparādās, sižetu dinamiku pastiprina precīzs aizkadra teksts, intervējamie uzreiz sniedz atbildes, no viņu teiktā paņemts būtiskākais, tāpēc pieteiktās tēmas sižetos tiek atklātas vispusīgi un izsmelīgi. Recenzējamo raidījumu periodā operatora darbu atraktīvu kadru meklēšanā atvieglojuši vasaras apstākļi, kad visa Latgale zaļo un zied. Savukārt ar Covid-19 pandēmijas dēļ radītajiem ierobežojumiem saistītajos sižetos arī objektīvu iemeslu dēļ vizuālais materiāls ir statiskāks, tajos ir maz oriģinalitātes, pārsvarā slimīcas ārskatā.

3.Rekomendācijas

Projekta realizēšana sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina. Ārkārtas situācijā sabiedrības informētība ir vēl svarīgāka nekā parastā ikdienā. Turklāt Latgales reģionā ir īpaši svarīgi ir novērst Kremlim pietuvinātu mediju dezinformācijas izplatību, kuri ikvienu sarežģītu situāciju, Covid-19 pandēmiju ieskaitot, cenšas izmantot Latvijas Republikas diskreditēšanai un “neizdevušās valsts” tēla veidošanai.

Projektā būtiski uzlabojumi nav nepieciešami. Projektā iesaistītais radošais personāls ir pietiekami profesionāls, lai realizētu līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Recenzija par raidījumiem *Mēs zinām* ("Мы в курсе").

Vērtēti pirmie 12 raidījumi (12.05.2020. – 31.07.2020)

1. Atbilstība universālajiem kritērijiem

Raidījumi atbilst projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem: ārkārtas situācijas laikā veidot raidījumus latviešu valodā *Mēs zinām* ar identisku saturu krievu valodā *Мы в курсе*, kuru mērķis ir nodrošināt daudzpusīgas informācijas un viedokļu pieejamību par notikumiem Latgales reģionā. Raidījumiem ir liela informatīva vērtība. Tā kā Latgale ir reģions, kur etnisko grupu sadalījumā izteikti dominē krievvalodīgie iedzīvotāji (Daugavpilī, kas ir arī otrā lielākā pilsēta Latvijā, šīs īpatsvars ir 49 procenti), raidījumi ar identisku saturu krievu valodā nodrošina objektīvas informācijas nodošanu no pirmavota arī krievvalodīgajai sabiedrības daļai. Sižetos dzird arī latgaliešu runu.

Projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam vērtētie raidījumi atbilst.

Tiek izpildīts raidījumu galvenais uzdevums: informēt sabiedrību par iespējām attālināti (vai drošos apstākļos arī klātienē) izbaudīt Latgales reģionā pieejamās kultūras, izglītības, sporta, veselīga dzīvesveida vai kādas citas aktivitātes, kuras noteiktā ārkārtas stāvokļa dēļ pilnā apmērā nevar nodrošināt klātienē.

Recenzijā apskatītais laikaposms, no maija vidus līdz jūlija beigām (1. – 12.raidījums), gan Latvijā bija, kā tagad zinām, Covid-19 izplatības relatīva (un mērīama) atslābuma periods, un tas ietekmējis arī raidījumus – mazāk saturu, vairāk raidījuma veidotāju un arī intervēto personu noskaņojumu. Piemēram, sižetos par attālinātajām mācībām izskan cerības, ka rudenī jauno mācību gadu varēs uzsākt tāpat, kā tas ir noticis citus gadus. Tā kā inficēšanās intensitāte bija neliela, tad, atskaitot pirmos raidījumus, tikpat kā nav sižetu par problēmām, kas sastātas ar cilvēku dažādu attieksmi pret noteiktajiem ierobežojumiem.

Lai gan solīts, ka **raidījumu ģeogrāfija** būs Daugavpils un Latgales reģions, un pirmajos raidījumos tas arī tiek ievērots (ir, piemēram, sižeti gan no Indras, gan Viļāniem), vēlākos raidījumos ir vērojama ģeogrāfijas sašaurināšanās, pievēršoties lielākoties Daugavpilī notiekošajam. Apskatītajā laikposmā raidījumos nav sižetu par notikumiem tādās Latgales pilsētās kā Ludza, Balvi, Kārsava, Krāslava.

Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā. Ārkārtas situācija ir pārbaudījums arī žurnālistu darbam. Masku valkāšanas un sociālās distancēšanās noteikumi un no tiem izrietošie ierobežojumi rada raidījuma veidotājiem papildu prasības skatītāju uzmanības piesaistīšanai.

Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija: Raidījumi translēti kanālā LRT + un izvietoti sociālajās vietnēs www.grani.lv un [Facebook.com](https://www.facebook.com). Daži raidījumi atrodami arī vietnē [youtube.com](https://www.youtube.com). Plānoto 12 + 12 raidījumu translēšana tika plānota no maija līdz jūlijam (ieskaitot), taču nākamie raidījumi turpinās arī pēc plānotā laikposma.

Žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem raidījumu saturs atbilst, politiskā neitralitāte tēmu un viesu izvēlē ievērota, viedokļu daudzveidība nodrošināta.

2.Atbilstība speciālajiem kritērijiem satura audiovizuālā formāta novērtēšanai.

Formas kritēriji.

Raidījumi atbilst formātam, vēstījumi lielākoties dinamiski, subtitri, intervējot cilvēkus, kuri neatbild raidījuma valodā, labi.

Satura kritēriji

Raidījumu saturs oriģināls un vērtīgs. Recenzijā apskatītais laikaposms, no maija vidus līdz jūlija beigām (1. – 12.raidījums), gan Latvijā bija, kā tagad zinām, Covid-

19 izplatības relatīva (un mērījama) atslābuma periods, un tas ietekmējis arī raidījumus – mazāk saturu, vairāk raidījuma veidotāju un arī intervēto personu noskaņojumu. Piemēram, sižetos par attālinātajām mācībām izskan cerības, ka rudenī jauno mācību gadu varēs uzsākt tāpat, kā tas ir noticis citus gadus. Tā kā inficēšanās intensitāte bija neliela, tad, atskaitot pirmos raidījumus, tikpat kā nav sižetu par problēmām, kas sastītas ar cilvēku dažādu attieksmi pret noteiktajiem ierobežojumiem.

Raidījumu tematika ir plaša, sākot ar ārstniecības, izglītības un kultūras iestāžu darbības specifiku ārkārtas situācijā, tās ietekmi uz biznesu reģionā, akcentējot iespējas un pozitīvus risinājumus, administratīvi teritoriālās reformas gaitu, un beidzot ar Laimes muzeju Indrā un latvāņu apkarošanu. Pie svarīgām tēmām raidījums atgriežas, piemēram, 6., 7. un 9.raidījumā apskatītas iedzīvotājus satraukušās runas par dzemdību nama iespējamu slēgšanu Daugavpils reģionālajā slimnīcā. Raidījums Covid-19 laikā nav aizmirsis arī citus apdraudējumus, konkrēti, drošību peldoties un citādi atpūšoties pie ūdens (7. un 12.raidījums). Kā jau vasarā parasti, un ārkārtas situācijā, kad robežas ciet, jo īpaši, vairāki sižeti veltīti vietējā tūrisma iespējām. 8.raidījuma sižets par populārā tūrisma objekta Slutišķu ciema iedzīvotāju lūgumu pasargāt viņus no automašīnām un motocikliem būtu jāredz ne tikai Latgalē.

Informatīvi sižeti ir veidoti precīzi, no intervējamo teiktā rādot būtiskāko, laiks netiek stiepts. 2.raidījuma sižetā par Latgales speciālās ekonomiskās zonas likumu grozījumiem labi izskaidrotas LSEK īpatnības, likuma grozījumu tapšana un to sagaidāmais iespaids uz biznesa attīstību.

Intervējamo klāstā samērā liels ir pašvaldības darbinieku īpatsvars, bieži tiek intervēts Daugavpils domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Dukšinskis. No intervētāja puses lielāku izvaicāšanu varēja vēlēties 9.raidījuma sižetā par 8. jūnijā Daugavpils, Liepājas un Latvijas Lauksaimniecības universitātes rektoru parakstīto Memorandu par konsorcijs izveidošanu. Lai gan tika pateikts, ka “tikai komandas darbs ļaus sevi apliecināt pasaules izglītības sistēmā”, būtu bijis vēlams šo apgalvojumu konkretizēt.

Valodas kļūdu raidījumos nav, atskaitot sižetu par uguns kristību 208.gadadienas svinībām Daugavpils cietoksnī (10.raidījums), kur uguns kristības sauktas par “kara kristībām”.

Vadītāji.

Raidījuma vadītāja Liene Virza katra raidījuma sākumā sniedz informāciju par aktuālo stāvokli Covid-19 izplatībā valstī. L.Virza arī piesaka katru sižetu, šie

pieteikumi ir īsi, skaidri un informatīvi (krietni labāki nekā pieteikumi raidījumos *Vide mums līdzās*). Pandēmijas laikā cilvēciskam kontaktam un skatītāju uzmundrinājumam varbūt nāktu tikai par labu, ja vadītāja, piesakot “vieglākus” sižetus, atļautos reizēm arī pasmaidīt.

Iesaistītais personāls.

Intervētāji kadrā neparādās. Jautājumi sagatavoti profesionāli, intervētas tiek personas, kam ir lielākā saistība ar apskatāmo tēmu.

Operatoriem ārkārtas situācijas laikā strādāt vēl grūtāk nekā intervētājiem. Piemēram, vairākos raidījumos sižeti saistīti ar par Daugavpils reģionālās slimnīcas darbību. Ārkārtas situācijas noteikto ierobežojumu dēļ šos sižetus bieži vien ilustrē tikai slimnīcas ēkas ārpuse dažādos rakursos, raidījuma pastāvīgie skatītāji šos kadrus droši vien zina no galvas. Vizuālās informācijas ziņā sižeti par notikumiem ārpus telpām, piemēram, par ielu seguma vai kādu parku atjaunošanu, ir daudz atraktīvāki nekā ar slimnīcām un citām veselības aprūpes iestādēm saistītie sižeti. Pat sižets par dakteru klaunu darbības sākumu Daugavpils reģionālajā slimnīcā (12.raidījums) bija gan informatīvs, bet ne vizuāli saistošs. Arī dažos sižetos, kuri informē par vēl tikai gaidāmiem kultūras vai sporta notikumiem, vizuālā materiāla ir pamaz, kas arī būtu saprotams, bet, piemēram, 12.raidījuma sižetā par augustā Daugavpilī gaidāmo Latvijas čempionāta 4.posmu pludmales volejbolā daugavpiliete Anastasija Kravčenoka gan tika pieminēta, bet netika parādīta pat fotogrāfijā.

3.Rekomendācijas

Projekta realizēšana sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu turpināma. Raidījumu ģeogrāfijā būtu vēlams aptvert visu Latgales reģionu.

Egīls Zirnis
03.12.2020.